

V Modeláři 2/64 jsme otiskli dva snímky létajících polomaket na gumový pohon. Z množství vašich kladných odpovědí jsme usoudili, že nevhodnější bude začít s jednoduchým hornoplošníkem. V tom smyslu jsme také v Modeláři 5/64 informovali čtenáře. Nyní vám předkládáme první stavební plány na polomakety dvou slavných letadel z historie české letectví. Jsou to sportovní letadla

LETOV Š-239 a BE 60 „BESTIOLA“

Oba modely jsou tvarově téměř shodné se skutečnými letadly. Nepatrně (asi o 15—20%) byly zvětšeny ocasní plochy, podvozek musel být však zvětšen natolik, že to nepříznivě ovlivnilo pohled z boku. Jiné řešení však není vzhledem k velikosti vrtule. Přesto oba modely působí velmi realisticky, zejména při pečlivé povrchové úpravě.

POPIS STAVBY

Plánky jsou kresleny způsobem, který používají někteří zahraniční výrobci pro urychlení stavby modelu. Součástky jsou vyznačeny vždy na obdélníku, který představuje prkénko balsy příslušné tloušťky, na které pomocí kopírovacího papíru přeneseme obrisy. Po vyříznutí ostrým nožem nebo čepelkou máme připraveny všechny díly obou modelů k montáži.

Začneme s modelem **LETOV Š-239**.

Trup je příhradový z podélníků a příček 3×3. Po zhotovení základní konstrukce čtvercového průřezu nalepíme tvarové polopřepážky 7—12. Vrchní části potahu trupu 13, 14, 15 — jsou z balsy 1 mm. Za předposlední přepážku zalepíme výkličky 19 pro závěs svazku.

Křídlo stavíme na rovné desce. Žebra 34 a 35 jsou z balsy 1 mm. Zhotovíme je podle překližkové nebo plechové šablony. Střed křídla zpevníme po zalomení do „V“ výkličky 45. Nakonec přilepíme zakončení křídla 36 a zalepíme výkličky 37.

Ocasní plochy s profilem rovné desky jsou obě z plného balsového prkénka tl. 1 mm. Směrovku 38 a výškovku 40 vyhladíme jemným skelným papírem a prozatím nepřilepujeme na trup.

Podvozek 27 z ocelové struny ohneme podle plánu, přivážeme k úložné desce 44 a zalepíme do trupu. Kalhotové kryty 25 přilepíme po oprávnění do kapkovitého profilu. Celuloidová nebo balsová kola 28 zajistíme na hřídelích zapájením.

Hlavici trupu 6 z balsového špalíčku opatříme pouzdrem 4 z hliníkové nebo mosazné trubičky o vnitřním \varnothing 1,2 mm. Hřídel vrtule ohneme z ocelové struny o \varnothing 1 mm. Pro ochranu svazku navlékneme na háček igelitovou bužírku. Mezi hlavici a vrtulí je korálek o \varnothing 3 mm.

Vrtulí 1 zhotovíme běžným způsobem z balsového špalíčku. Můžeme si však koupit v modelářské prodejně hotovou vrtulí o \varnothing 180 mm a upravit ji na \varnothing 140 mm. Vrtule je opatřena normálním volnoběhem.

Gumový svazek z pásové gumy 1×3 mm má celkový průřez 12 mm². Před létáním jej namažeme směsí z 50% glycerinu a 50% mýdlového lihu. Zadní závěsný kolík 41 je z pertinaxové trubičky o \varnothing 3 mm nebo z bambusu.

Potah modelu je buď z tenkého modellspanu nebo z kvalitního hedvábného papíru. Potahujeme odděleně trup, křídlo a ocasní plochy. Lakujeme pouze bezbarvým lakem. Pilotní štítky jsou z celuloidu tl. 0,3.

Povrchová úprava. Potahový papír volíme v barvě, která odpovídá skutečnému letadlu. Letadlo Š-239 bylo celé žluté. Tvar přední červené části vystříháme z tenkého modellspanu a přilakujeme řídkým bezbarvým lakem. Stejně zhotovíme proužky na směrovce. Imatrikulační písmena vystříháme z černého modellspanu. Nápis a vyznačení pohyblivých částí rýsuje černou tuší. Na polopřepážky 8 a 10 přilepíme přístrojové desky, které můžeme vystříhnout přímo z plánu.

Montáž. Hotové, nalakované a povrchově dokončené díly sestavíme takto: nejprve přilepíme na trup výškovku 40 a směrovku 38. Pod trup přilepíme ostruhu 20. Z listů 3×2 slepíme baldachýn 30 a přilepíme jej na trup. Na baldachýn přilepíme křídlo, které podepřeme přilepenými vzpěrami 29 a 42. Podvozek dokončíme přilepením vzpěr 23 a vzpěr 43 s tlumiči 26. Výškovka je vyztužena čtyřmi vzpěrami 39.

Všechny vzpěry, hlavici, ostruhu, baldachýn i středy kol a konce vrtule lakujeme červeným nitrolakem. Tlumiče a pneumatiky kol lakujeme černě.

Zalétávání nepůsobí obtíží. Model podle potřeby dovážíme kouskem olova v hlavici. Jemné seřízení provedeme nakroucením výškovky. V motorovém i klouzavém letu seřídíme model doprava. Hřídel vrtule skloníme asi 3° dolů. Model startuje bezpečně ze země, časy se pohybují mezi 20—45 vteřinami podle jakosti gumy.

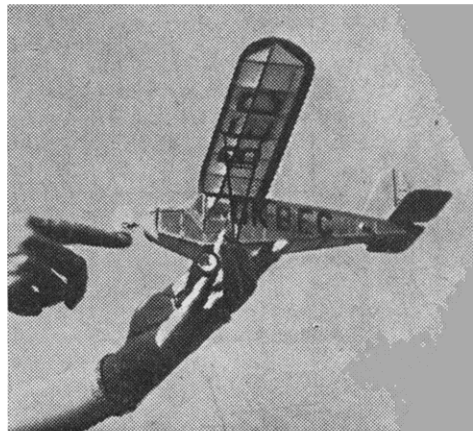
Způsob stavby „BESTIOLY“ se prakticky neliší od prvního modelu.

Trup zhotovený příhradovým způsobem má přední část tvarovanou polopřepážkami 7—11. Oblé části jsou potaženy balsou 1 mm.

Křídlo a ocasní plochy přilepíme na trup až po potažení a dokončení povrchové úpravy. **Podvozek 27** je opatřen kalhotovými kryty 28 kapkovitého tvaru.

Povrchová úprava. Letadlo „Bestiola“ bylo většinou zelené, s bílými imatrikulačními písmeny. Vzpěry a pneumatiky kol černé, konce vrtule a disky kol červené. Přístrojovou desku přilepíme na polopřepážku 8 před potažením kabiny celuloidem tl. 0,3.

Zalétávání je stejné jako u modelu Š-238 s tím rozdílem, že je nutný větší sklon vrtulového hřídele dolů (asi 5—6°).

Modelářům, kteří chtějí modely hned stavět, poskytne redakce bezplatnou službu; z výkresu zmenšeného na prostřední dvoustraně dáme zhotovit planografické kopie ve skutečné velikosti (jeden formát A1) a zašleme je poštou. Pořizovací cena jedné kopie je 4,— Kčs včetně poštovného. Platte předem pošt. poukázkou typu „C“ na adresu: Redakce Modelář, Lublaňská 57, Praha 2. Dozadu na poukázku napište ještě jednou HŮLKOVÝM písmem svoji úplnou adresu a čís. průk. Svazarmu. Neuposílejte víc peněz, vrácení přeplatků zdržuje! Vyřízení trvá 3—6 týdnů. Záznamy na výkres přijímáme do 31. října 1964. Později došle vrátíme.